

Wijkgemeente Grote Kerk Emmen-Centrum - Odoorn

Beleidsplan 2025-2030

Inleiding.

Voor de duidelijkheid onderscheiden we in deze notitie de Wijkgemeente Grote Kerk Emmen– Odoorn in de secties Grote Kerk en de sectie Odoorn.

Uitgangspunten.

De wijkgemeente Grote Kerk en die in Odoorn zijn samen één wijk van de Protestantse Gemeente Emmen.

De wijkgemeentes/ secties hebben hun eigen functie in hun omgeving.

De sectie Grote Kerk- gemeente is een regionaal centrum voor zingeving en cultuur.

De sectie Odoorn richt zich op aandacht voor zingeving in dorpsgemeenschappen.

De eigenheid en overeenkomsten van de secties worden hieronder nader omschreven:

1. De Grote of Pancratius Kerk in het centrum van Emmen, een plek voor zingeving en cultuur:
 - zoekt vernieuwing in taal, theologie en activiteiten; ze zijn gericht op de vraag naar een zinvolle invulling van het leven. Er waait een frisse wind.
 - is een plek voor bezinning op verschillende lagen in onszelf en op hoe we ons verhouden tot de wereld. Een pas op de plaats.
 - is een plek waar je wordt uitgedaagd tot eigen ontwikkeling. Want 'liever een poosje dwalen dan een richting op worden geduwd' (Loesje)
 - is ruimte voor wie anders denken en voor andere tradities dan alleen de christelijke. Er is ruimte voor eigen vragen en antwoorden. Je mag zijn wie je bent.
 - is een ruimte waar we waarde hechten aan liefde, menselijkheid, oprechtheid, zorgvuldigheid en aandacht. Deze waarden zien we voor ons in Christus als de Mens, in wie we goddelijk licht herkennen.
2. Voor de Kerk in Odoorn e.o. richt de *aandacht voor zingeving* zich niet alleen op activiteiten in de kerk, maar zeker ook buiten de kerk. De zondagse diensten zijn gestoeld op de vrijzinnige-christelijke traditie en komen tegemoet aan de behoefte van mensen om te behouden wat was en tegelijkertijd mee te gaan in wat is. De andere activiteiten in de kerk hebben als doel ' bezig zijn met de vragen van het leven' aan de hand van muziek, gedichten en Preken van de Leek/interviews; de ene keer als een eigen weg naar binnen; de andere keer gerelateerd aan het levensverhaal van iemand. De activiteiten buiten de kerk proberen ruimte te scheppen voor de verhalen van mensen in relatie tot de thema's van het leven, omdat 'de zin van het leven' en 'het van betekenis zijn' daarin zichtbaar worden. Als daaruit behoefte aan geestelijke verzorging blijkt, is daarvoor tijd en aandacht. Op deze manier wil de kerk in Odoorn 'een zorgzame kerk' zijn, voor iedereen. De waarden die daarbij voorop staan zijn liefde en aandacht voor de mens en diens verhaal, menselijkheid, oprechtheid en zorgvuldigheid. In Odoorn e.o. is een pastoraal werker (op dit moment voor 20 uur per week), die samen met de vrijwilligersgroep (de Oringer Vrijwilligers Groep/OVG) de activiteiten organiseert en uitvoert. Daarnaast is de predikant van de Grote Kerk voor 10% verbonden aan Odoorn.

Activiteiten

De sectie Grote Kerk Emmen als *kerkelijke gemeente*:

- houdt kerkdiensten wekelijks
- het "Inspiratieplein" van de Grote Kerk organiseert lezingen, exposities, en theater over levensbeschouwelijke thema's.
- er zijn lees - en gesprekskringen. Er worden filmgesprekken georganiseerd.
- er is aandacht voor mensen: d.m.v. bezoekgroepen, pastoraat en bloemen uit de diensten
- heeft een predikant die voor 70% verbonden is aan de Grote Kerk en voor 10% aan Odoorn.
- er is een historische betrokkenheid bij De Holdert (zorgcentrum Emmen).
- muziek is in de GK belangrijk: er wordt een bepaald niveau gevraagd van musici en er is een Cantorij.

- de Diaconie werkt vooral via de Protestantse Gemeente Emmen.
- elke maandag is er 's middags en 's avonds een Meditatief-stilte- moment.
- organiseert via het inspiratieplein exposities tussen Advent en Pasen.

De Grote Kerk is naast huis voor de kerkelijke gemeente, een huis voor *cultuur*.

De culturele activiteiten in de Grote Kerk worden georganiseerd door of via de "Stichting Grote Kerk Cultureel". Zij organiseert exposities en concerten en regelt de verhuur van de kerk aan externe organisaties.

De sectie/wijkgemeente Odoorn:

In de kerk/binnen de kerkelijke gemeenschap:

- Een maandelijks kerkdienst; in de zomer altijd één keer gerelateerd aan de expositie in de kerk; dit in samenwerking met een van de kunstenaars
- Pastoraat; huisbezoeken en uitvaarten
- MuZinO - bijeenkomsten van Muziek en Zin in Odoorn
- Preken van de Leek

Buiten de kerk/voor het dorp e.o.

- koffieochtenden met een thema in Huize Odoorn
- Filmavonden met nagesprek i.s.m. de bibliotheek
- Samenwerking met Huize Odoorn/Noaberschap United/FC Emmen – project Eenzaamheid
- Faciliteren van een podium voor de verhalen van mensen (voorbeeld: de boekpresentatie van een bootvluchteling; in combinatie met het thema 'vrijheid')
- De pastoraal werker draait mee in de kerkdiensten van de Paasbergen en de Horst
- 4 mei herdenking i.s.m. dorpsbelangen
- Geestelijke verzorging/uitvaarten
- Aanwezigheid op de kerstmarkt
- Kerstbrodenactie voor alle bewoners van de Paasbergen en voor de mensen/instellingen waarmee wordt samengewerkt

Activiteiten die momenteel in voorbereiding zijn:

- Pelgrimspad vanuit en naar de kerk (9,5 km)
- Uitbouw project 'eenzaamheid', niet zozeer als sociaal thema, maar als existentieel thema: niet alle eenzaamheid is te verhelpen; hoe kunnen we leren om te gaan met eenzaamheid die inherent is aan het bestaan?

Nog voor te bereiden activiteiten:

- Koffieochtend met een thema op een locatie in Exloo
- Museumbezoek organiseren; wordt geprobeerd te combineren met de gemeenschap in Beilen
- Onderzoek naar gezamenlijke activiteiten met de SOKC (Stichting Oringer Kerk en Cultuur)

Aan de kerk van Odoorn (eigendom van Stichting Drents Landschap) is de culturele Stichting Oringer Kerk en Cultuur (SOKC) verbonden. Deze Stichting organiseert culturele activiteiten in de kerk en zorgt ook voor de verhuur van de kerk.

Zowel de Grote Kerk als Odoorn, als centrum van omliggende dorpen Klijndijk, Exloo, Valthe, Valthermond en Odoornerveen, hebben een gebouw voor kerkdiensten en andere activiteiten.

De diensten en andere activiteiten staan niet alleen open voor elkaars leden, maar voor iedere belangstellende, ook voor wie geen lid is van een kerk.

Kerkdiensten:

In kerkdiensten in de Grote Kerk en Odoorn worden verbindingen gelegd tussen actualiteit en bijbeltekst. Het verhaal moet aanspreken, raken en iets meegeven. De muziek moet kwaliteit hebben.

Elke laatste zondag van de maand is in de Grote Kerk de dienst om 11.00 uur i.p.v. 10.00 uur met zoveel mogelijk een bijzonder karakter door bijvoorbeeld:

- muziek: volksmuziek, pop, jazz of operamuziek
- 2 à 3 x per jaar 'Koopman en Dominee': lekenpreek door een ondernemer over zijn/haar levensvisie, idealen en dilemma's in het werk
- diensten bij exposities en concerten in de kerk
- dienst bij een film in het filmhuis en/of een gesprek over de film.

In Odoorn is één keer per maand een kerkdienst op de 2e zondag of een christelijke feestdag. Op deze zondag is de Grote Kerk gesloten en kan de wijkgemeente Grote Kerk ook in Odoorn ter kerke gaan.

Daarnaast kunnen mensen uit Odoorn op de laatste zondag van de maand de kerkdienst in de Paasbergen bezoeken, waar de pastoraal werker van Odoorn meedraait in het schema van voorgangers.

Financiën Grote Kerk en Odoorn

- Er is een jaarrekening en begroting voor Odoorn en één voor de Grote Kerk.

De opbrengst van kerkbalans en het vermogen van Odoorn na aftrek van de kosten blijft gereserveerd voor Odoorn.

- Er is zorg wegens tekorten op de begroting en jaarrekening van de Grote Kerk.

- Aandacht voor collectes: er wordt altijd een concreet doel genoemd.

- Het karakter, de ambities en het gebruik van het kerkgebouw vereisen professionaliteit. Het monumentale orgel moet bespeeld worden door professionele organisten (afpraak na renovatie 1998-2004 i.v.m. de monumentale status van het orgel).

Het wekelijks intensieve gebruik van de kerkruimte door kerkelijke gemeente en de SGKC vereist een betaalde beheerder/koster.

Een stuurgroep is bezig met een eigendomsoverdracht van het gebouw Grote Kerk naar een Stichting Grote Kerk Emmen. Doel is om deze overdracht per 1 januari 2026 te realiseren.

In statuten en koop- en huurovereenkomst zijn garanties vastgelegd voor een duurzaam gebruik van het gebouw door de wijkgemeente van de PGE

In Odoorn zijn er geen zorgen rondom het kerkgebouw, omdat dat in eigendom is van het Drents Landschap (DL). De zorg voor het orgel in Odoorn is in handen van de organist en het DL. Voor het orgel in Odoorn geldt dat het alleen bespeeld kan worden door bekwame organisten.

Samenwerking

Aan samenwerking wordt grote waarde gehecht:

Met andere kerken:

- er zijn een aantal gemeenschappelijke activiteiten met andere wijken van de PGE Emmen: Openluchtdienst in september en Nachtwake op Stille Zaterdag
- er zijn gesprekken met het Apostolisch genootschap

Belangrijker: uitbreiding van het netwerk van de Grote Kerk in Emmen *buiten* de kerken.

Daarom wordt geïnvesteerd in samenwerking met niet-kerkelijke organisaties.

- samenwerking met Filmhuis
- Inspiratieplein: interviews met mensen uit Emmen die in het nieuws zijn.
- Het Inspiratieplein zoekt altijd naar partners om activiteiten samen mee te organiseren. In de praktijk zijn dat bijvoorbeeld, het Hospice, zorggroep Tangenborgh, Het Apostolische Genootschap, Hondsrugcollege, GGZ en Sedna

Ook voor Odoorn e.o. is een netwerk en samenwerking met mensen en organisaties van groot belang, zoals de Paasbergen, SOKC, St. Dorpsbelangen, de bibliotheek en diverse particuliere zorginstellingen.

Publiciteit:

- Grote Kerk app voor smartphones + tablets (*tot maart 2019*)
- wekelijkse zondagsbrief bij kerkdiensten
- er worden mailadressen verzameld voor een nieuwsbrief
- er is een nieuwe website

Diensten en activiteiten in Odoorn worden bekend gemaakt via de website van de Grote Kerk en het kerkblad van de PG Emmen.

In Odoorn e.o. wordt 6 x per jaar een eigen kerkblad verspreid met informatie uit de dorpen en van de Grote Kerk Emmen-Centrum; er wordt tevens een levendige Facebook-pagina onderhouden

Grote Kerk en Odoorn gezamenlijk:

- activiteiten staan open voor elkaar en worden gepubliceerd in elkaars bladen
- 1 x per maand samen dienst in Odoorn
- er is samenwerking en overleg tussen predikant en pastoraal werker.

Toekomst.

a. Plaatsbepaling.

Bezinning op de “uitgangspunten” vindt plaats door bespreking in de kerkenraad en informatie die vanuit leden komt.

- We zien cirkels van betrokkenheid om de Grote Kerk:

1. belijdende en doopleden van de Protestantse kerk. Meer en minder actief. Zij worden benaderd via Kerkbalans en de voor- en najaarsactie
 2. gastleden van de Grote Kerk: voor wie lid zijn van een ander kerkgenootschap of geen lid willen zijn van een kerkelijk instituut maar wel bij de Grote Kerk willen horen. Deze gastleden worden apart benaderd voor een bijdrage aan de wijkkas van de Grote Kerk.
 3. sympathisanten van de Grote Kerk: willen geen lid zijn, maar wel activiteiten ondersteunen. Ook die worden benaderd voor een bijdrage aan de wijkkas
 4. bezoekers en deelnemers aan activiteiten die geen enkele band willen. Hun bijdrage voor onkosten van activiteiten waar aan ze deelnemen wordt gevraagd via collectes.
- Aan al deze categorieën proberen we plek te geven op dat zij mogen voelen dat je in de kerk “mag zijn wie je bent”

In **Odoorn** zien we een geleidelijke toename van betrokkenheid van dorpsbewoners bij de kerk. In allerlei maatschappelijke activiteiten krijgt de kerk weer een plaats. Het zondagse kerkbezoek vertoont een stijgende tendens. Bij activiteiten anders dan de kerkdiensten wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd.

b. Financiën

De teruglopende ledenaantallen en daarmee ook de inkomsten vragen continu om aandacht en z.n. bijsturen. Daartoe worden de volgende acties ondernomen

- Voor- en najaarsactie als extra buiten het jaarlijkse Kerkbalans om.
 - Proberen leden optimaal te motiveren om te geven middels zorgvuldige opzet van kerkbalans.
 - De kosten voor het onderhoud van de Grote Kerk zullen verdwijnen na eigendomsoverdracht ; wel zal er dan huur worden betaald.
- ##### **c. Organisatie.**
- We voelen ons rijk met een kerkenraad die een complete bezetting heeft. De manier waarop we nu functioneren met pastores, kerkenraad, diaconie, kerkrentmeesters en vele vrijwilligers draait goed.
- Het wordt wel moeilijker om vacante plekken in de kerkenraad te bezetten; reden om de organisatiestructuur te veranderen is er nog niet.

In Odoorn is geen aparte kerkenraad; de pastoraal werker wordt ondersteund door de OVG (de vrijwilligersgroep); er is samenwerking met de predikant van de GK, en een van de mensen uit de OVG participeert in de wijkkerkenraad Grote Kerk.

d. Diaconaat

De diakenen proberen actief deel te nemen aan diaconale activiteiten.
Zij organiseren (samen met andere wijken) een maaltijd voor asielzoekers.

In Odoorn worden activiteiten ondernomen die passen bij 'een zorgzame kerk'- juist ook buiten de muren van de kerk.

e. Pastoraat.

Door de predikant worden bezoeken afgelegd bij individuele leden. Daarnaast zijn wijk/bezoekdames actief in het regelmatig bezoeken van ouderen.
De bloemen uit de diensten worden wekelijks bij kerkleden gebracht bij wie er extra aandacht vanwege ziekte of anderszins gewenst is.

In **Odoorn** wordt het pastoraat verzorgt door de pastoraal werker; daarbij wordt zij geholpen door een bloemengroep, die verjaardag bloemen brengt aan alle leden van 80+ en haar informeert over zieken/situaties die aandacht vragen De bloemen van de kerkdienst worden meestal door een van de leden van de OVG weggebracht.

f. Kerkdiensten.

Koffie na afloop van de dienst elke keer is erg waardevol.

In **Odoorn** is er o.a. een maandelijks dienst (zie boven).

Recentelijk bleek dat de liturgische voorwerpen van de kerk bij de verkoop van het gebouw ook aan de SODK waren overgedragen. Er is inmiddels met het Drents Landschap afgesproken dat deze voorwerpen in eigendom worden (terug) overgedragen aan Odoorn.

g. Koster Functie

Er is een vaste koster die in haar werkzaamheden ondersteuning krijgt van "hulpkosters".

h. Divers.

Het emeritaat van de predikant eind juli 2026 vraagt alle aandacht. Een "vacature-commissie" zal een actieve rol spelen bij het zoeken van opvolging.